

Regionale
Uitvoeringsdienst
Utrecht
Jaarverslag
2014

RUD
UTRECHT

Inhoudsopgave

Voorwoord	p 3
Inleiding	p 4
Taken, bestuur en organisatie	p 5
RUD in cijfers	p 8
Bedrijven	p 11
Bodem	p 14
Natuur	p 18
Landschap	p 20
Lucht	p 22
Zwemwater	p 24
Milieuklachtentelefoon	p 26
Sociaal jaarverslag	p 28
Colofon	p 30

“ Ik ben trots op de medewerkers

Voorwoord

Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht van start

De RUD Utrecht kijkt met veel genoegen terug op 2014. Het is het jaar waarin we zijn opgericht als laatste van de 29 RUD's van Nederland. Voor elf gemeenten en de provincie Utrecht werken we als één organisatie aan vergunningverlening, handhaving en advies op het gebied van natuur, landschap, veiligheid en milieu. Door deze taken onder te brengen in één organisatie, kunnen bedrijven en bewoners rekenen op een betrouwbare uitvoering: regels worden uniform toegepast, en vergunningverlening en handhaving zijn consequent van elkaar gescheiden.

We hebben als organisatie veel bereikt in 2014: op 1 juli gingen we volgens planning van start. Inmiddels zijn de medewerkers in dienst genomen, is er een ondernemingsraad en is werkende weg een basis gelegd zodat iedereen zijn werk kan blijven doen. En intussen ging dat werk, met alle nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving en met nieuwe projecten, gewoon door. Ik ben trots op de medewerkers die ondanks alle veranderingen hun werk zijn blijven doen en hierin goed presteren.

Dit jaar gaan we door op de ingeslagen weg en werken we verder aan onze taken voor de opdrachtgevers en aan de ontwikkeling van de organisatie. We gaan onder andere systemen en processen nog beter uniformeren, kennis ontwikkelen en kennis delen. Zo zijn we op weg naar een RUD die meer kwaliteit levert en eenvoudiger werkt dan de afzonderlijke afdelingen samen. Daar hoop ik u met net zoveel trots meer over te vertellen in ons volgende jaarverslag.

Saskia Borgers

Directeur Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht

Inleiding

In dit jaarverslag laten we zien wat de RUD Utrecht van 1 juli 2014 tot en met 31 december 2014 heeft gedaan. U leest eerst hoe de organisatie in elkaar zit en wordt bestuurd, en voor welke wetten en verordeningen we werkzaamheden uitvoeren. Vervolgens vatten we ons eerste half jaar samen in cijfers. Daarna beschrijven we per thema (bedrijven, bodem, natuur, landschap, lucht en zwemwater) kort wat onze werkzaamheden zijn. Het grootste deel van dit jaarverslag bestaat uit voorbeelden van casussen en projecten die ook per thema geclusterd zijn. Hierin komen medewerkers van de RUD aan het woord. Na deze inhoudelijke hoofdstukken beschrijven we hoe we omgaan met milieuklachten. Tot slot leest u in het sociaal jaarverslag meer over de medewerkers van de RUD.

Met dit jaarverslag van een half jaar willen u een indruk geven van wat de RUD doet en wat voor organisatie we zijn. In de jaarrekening leggen we financiële verantwoording af aan onze opdrachtgevers. De jaarrekening wordt gepubliceerd op onze website: www.rudutrecht.nl

Taken, bestuur en organisatie

Taken, bestuur en organisatie

De RUD Utrecht is een uitvoeringsorganisatie die vergunningverlenings- handhavings- en adviestaken uitvoert voor de provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg. Dit zijn de opdrachtgevers van de RUD. De opdrachtgevers zijn het bevoegd gezag voor de wetten en verordeningen waarbinnen de RUD werkt. Wij voeren werkzaamheden uit namens onze opdrachtgevers en stemmen ons werk met hen af.

Per opdrachtgever zijn er afspraken gemaakt in een Dienstverlenings Opdracht (DVO). De DVO's worden ieder jaar opnieuw vastgesteld en zijn gebaseerd op landelijke afspraken. Afstemming tussen de RUD en haar opdrachtgevers vindt plaats via het regievoerders-overleg, het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur. De RUD Utrecht is één van de 29 regionale uitvoeringsdiensten in Nederland.

De basis voor onze werkzaamheden bestaat uit de volgende wetten en verordeningen:

- Algemene Plaatselijke Verordening
- Besluit bodemkwaliteit
- Boswet
- Flora- en faunawet
- Grondwaterwet
- Landschapsverordening Utrecht 2011
- Luchtvaartverordening Utrecht
- Natuurbeschermingswet
- Provinciale milieuverordening Utrecht
- Ontgrondingenwet
- Ontgrondingenverordening Utrecht
- Waterverordening Utrecht
- Waterwet
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Wet bodembescherming
- Wet geluidhinder
- Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
- Wet inzake de luchtverontreiniging
- Wet luchtvaart
- Wet milieubeheer
- Wet milieugevaarlijke stoffen
- Wet op de waterhuishouding
- Wet ruimtelijke ordening
- Woningwet
- Vuurwerkbesluit

Regievoerders

De regievoerders zijn de ambtelijke vertegenwoordigers van de deelnemers aan de RUD Utrecht. Zij zijn inhoudelijk deskundig en bespreken de stukken voor het Algemeen Bestuur voorafgaand aan de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur (DB) wordt samengesteld door en uit het Algemeen Bestuur. Het DB bestaat uit drie leden, onder wie één vertegenwoordiger namens de provincie en twee vertegenwoordigers namens de gemeenten. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd tot de dagelijkse aansturing van de RUD Utrecht. Het Dagelijks Bestuur wordt ambtelijk ondersteund door de directeur van de RUD Utrecht, en bestaat uit:

Ralph de Vries	provincie Utrecht: voorzitter DB en AB
Michiel van Liere	gemeente Houten: vicevoorzitter DB en AB
Gijs de Kruif	gemeente Woudenberg: lid

Het Algemeen Bestuur

In het Algemeen bestuur (AB) van de RUD Utrecht zijn de elf deelnemende gemeenten en de provincie Utrecht vertegenwoordigd. Het AB bestaat uit de wethouders van de gemeenten, veelal de portefeuillehouders milieu, en de gedeputeerde van de provincie.

Via het AB behartigen en borgen zij de belangen van de afzonderlijke deelnemers aan de samenwerking. Het Algemeen Bestuur bestaat uit twaalf leden.

Naast de leden van het Dagelijks Bestuur zijn dit:

Menno Tigelaar	gemeente Amersfoort
Erik van Beurden	gemeente Leusden
Janneke Pijnenborg	gemeente Soest
Gerrit Spelt	gemeente Lopik
Lot van Hooijdonk	gemeente Utrecht
Margreet Breukelaar	gemeente Baarn
Menno Nagel	gemeente Bunschoten
Niels Rood	gemeente Eemnes
Peter Snoeren	gemeente Nieuwegein

De organisatie

De directeur is ambtelijk eindverantwoordelijk voor de uitvoeringsorganisatie. De organisatie bestaat uit zes teams. Vier teams houden zich volledig bezig met vergunningverlening, toezicht en handhaven (VTH). Twee teams verzorgen alles voor bedrijven (team vergunningverlening Bedrijven en team toezicht en handhaving Bedrijven). Twee teams bewaken al het overige gebruik van de bodem, water, lucht en natuur (team vergunningverlening Bodem en Water en team handhaving Bodem Water en Natuur). De twee overige teams ondersteunen het VTH-proces. ■

RUD in cijfers

RUD in cijfers

In dit hoofdstuk vindt u een overzicht van de laatste twee kwartalen van 2014. Het streven voor deze periode was het continueren van de uitvoeringsprogramma's zoals die door de opdrachtgevers voor 2014 waren vastgesteld. De cijfers laten zien dat de RUD de laatste twee kwartalen van 2014 80 tot 90% van de dienstverleningsovereenkomsten met haar opdrachtgevers heeft gerealiseerd. Dit is volgens de afspraken die zijn vastgelegd in de programmabegroting: in de opstartfase is er naast de uitvoering van haar taken op het gebied van vergunningverlening en handhaving tijd gereserveerd voor het opstarten en inrichten van de organisatie. Zo is er een akkoord gesloten met de bonden, is bevoegd gezag overgedragen, zijn de medewerkers geplaatst en nieuwe medewerkers bedrijfsvoering geworven. Hier is rekening mee gehouden in de afspraken met de opdrachtgevers.

Wat laten de cijfers zien

In het derde kwartaal waren vanwege vakantie en de opstartfase enige achterstanden in de controles opgelopen. Deze zijn in het vierde kwartaal grotendeels weggewerkt en voor het merendeel van de partners zijn producten en prestaties geleverd conform de afspraken in de DVO's. Bij vergunningverlening bleef de productie op onderdelen achter, met name omdat er minder aanvragen binnenkomen. Deze fluctuatie is niet ongebruikelijk. Een uitzondering hierin is vergunningverlening bodem: hiervoor zijn ten opzichte van de raming dubbel zoveel aanvragen binnengekomen. Daarnaast is er noodgedwongen veel tijd geïnvesteerd in spoedlocaties. Hierdoor zijn achterstanden ontstaan die in 2015 worden weggewerkt. Voor 2015 streven we naar het voor 90 tot 110% realiseren van de DVO's. ■

RUD in cijfers

1 juli 2014 tot en met 31 december 2014

Bedrijven	Geraamd	Gerealiseerd
Vergunningaanvragen en -verlening Wabo (Wet milieubeheer)	71,5	68
Maatwerkvoorschriften	39,5	15
Behandelde meldingen Activiteitenbesluit	210,5	150
Periodieke milieucontroles	375	415
Transportcontroles	10	7
Consignatie en klachtenafhandeling	71	538
Ontheffing Provinciale Milieuverordening	-	3

Bodem	Geraamd	Gerealiseerd
Vergunningverlening ontgrondingenwet	10	9
Toezicht ontgrondingen	46	36
Beschikkingen in het kader van de Wet bodembescherming	1	70
Beoordelen onderzoek Wet bodembescherming	122,5	50
Beschikken ernst en spoed, instemmen (deel)saneringsplan	245	26
Besluit Uniforme Saneringen(BUS)-melding		
Wet bodembescherming	60	58
Vragen aan het bodemloket	-	1343
Beoordelen onderzoek en plan van aanpak nieuwe gevallen bodemverontreiniging	3	1
Beoordelen evaluatieverslagen bodemsanering	142,5	71
Beoordelen nazorgplannen, monitorings- en bodemsanering	17,5	16
Beoordelen meldingen Besluit bodemkwaliteit	200	189
Handhaafbaarheidstoets Saneringsplan/BUS (inclusief TU)	28	58
Toezicht Wet bodembescherming	99,5	162
Toezicht Besluit Bodem Kwaliteit-locaties	20	8
Toezicht meldingen activiteiten ondergrond (biowas)	15	1
Toezicht saneringen	40	45
Toezicht tanksaneringslocaties	5	2
Veldcontroles illegale saneringshandelingen	40	18
Incidenten, ongewone voorvallen en calamiteiten	-	7

Natuur	Geraamd	Gerealiseerd
Toezicht stiltegebieden	-	1
Toezicht Flora- en faunawet	15,5	28
Toezicht Boswet	108,5	140
Surveillance milieuvlucht	3	2
Toezicht Natuurbeschermingswet en stikstofverordening	138,5	126
Surveillance Natuurbeschermingswet	20,5	25

Landschap	Geraamd	Gerealiseerd
Toezicht Landschapsverordening, hoofdstuk 2	43	77
Toezicht Landschapsverordening, hoofdstuk 3	43	30
Toezicht Landschapsverordening, hoofdstuk 4	43,5	92
Toezicht wegenverordening	-	1

Lucht	Geraamd	Gerealiseerd
Meldingen vuurwerk en ontbrandingstoestemming vuurwerk	70	40
Toezicht en coördinatie vuurwerk	50	27
Ontheffing tijdelijk en uitzonderlijk gebruik Wet Luchtvaart	41	47
Toezicht ontheffing tijdelijk en uitzonderlijk gebruik Wet Luchtvaart	40	43

Water	Geraamd	Gerealiseerd
Toezicht badinrichtingen (binnen- en buiten zwembaden en peuterbaden, A en B locaties)	62,5	115
Toezicht ingerichte en vrij toegankelijke zwemlocaties in oppervlaktewater, C en D locaties)	25	25
Vergunningverlening waterwet	22,5	31
Toezicht Waterwet grote onttrekkingen	-	2
Toezicht Waterwet bodemenergie	64,5	60
Toezicht grondwaterbeschermingsgebieden	-	3
Surveillances	15	30
Gebiedsschouw	-	2

Bedrijven

De adviseur brengt de risico's voor de omgeving van bijvoorbeeld tankstations en vuurwerkopslagplaatsen in kaart.

Bedrijven

Bedrijven die risico's voor het milieu opleveren, moeten aan wetten en regels voldoen. Het gaat om bedrijven die bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen opslaan, verwerken of vervoeren, of overlast kunnen veroorzaken. De RUD speelt hierin een belangrijke rol: wij verlenen vergunningen, verlenen ontheffingen, handelen meldingen af en adviseren gemeenten. Daarnaast houden we toezicht op de bedrijven, en handhaven we waar dat nodig is.

Vergunningverlening

Wanneer een bedrijf milieugerelateerde werkzaamheden wil beginnen, uitbreiden of veranderen, moet hiervoor een vergunning worden aangevraagd of een melding worden gedaan. Vergunningen zijn maatwerk en worden voor dat ene bedrijf voor die ene installatie, opslagruimte, tank etc. verleend. Voor veel bedrijven uit het midden- en kleinbedrijf gelden algemene milieuregels. Deze bedrijven vallen onder een meldingsplicht. Dit geldt voor branches waarbinnen veel bedrijven actief zijn en die uniform werken, zoals garagebedrijven en autosloperijen. De RUD handelt voor haar opdrachtgevers desgevraagd beide af. De vergunningverleners bij de RUD zijn experts op hun vakgebied, en hebben in die hoedanigheid daarnaast een adviesrol. Bij bestemmingsplanwijzigingen binnen aangesloten gemeenten adviseert de RUD over bijvoorbeeld externe veiligheid. De adviseur brengt de risico's voor de omgeving van bijvoorbeeld tankstations en vuurwerkopslagplaatsen in kaart. Desgewenst maakt

> Bedrijven

hij na overleg met de medewerker ruimtelijke ontwikkeling een tekstvoorstel voor het bestemmingsplan.

Toezicht en handhaving

De RUD heeft handhavers in dienst die er op toezien dat wetten en regels op het gebied van milieu (veiligheid, lucht, geluid, energie, bodem, natuur, water en landschap) worden nageleefd. Gebeurt dat niet, dan kunnen de handhavers van de RUD maatregelen nemen. Handhavers controleren de naleving van vergunningen, ontheffingen, goedgekeurde saneringsplannen en verbodsbepalingen. De controles vinden zowel aangekondigd als onaangekondigd plaats. Handhavers van de RUD waarschuwen overtreders in eerste instantie met een brief. Als de overtreding binnen de voorgeschreven termijn niet ongedaan is gemaakt, ontvangen overtreders vervolgens een (concept) last onder dwangsom of bestuursdwang. Als de overtreding niet binnen een genoemde termijn ongedaan wordt gemaakt, moet er een geldbedrag worden betaald. Overtreders kunnen hier bezwaar tegen maken. Naast handhavers zijn er buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) in dienst van de RUD. Zij kunnen boetes opleggen of een proces verbaal opmaken. Vaak hebben handhavers te maken met bedrijven, maar ook burgers krijgen te maken met toezicht en handhaving. De opdrachtgevers van de RUD Utrecht zijn het bevoegd gezag en hebben nu nog ieder nog hun eigen beleid als het gaat om handhaving. Bij overtredingen past de RUD het beleid van de betreffende opdrachtgever

toe. In 2014 is het project 'landelijke handhavingstrategie' gestart waarmee wordt gestreefd naar een uniforme wijze van toezicht en handhaving. Vanuit de RUD Utrecht is een werkgroep opgericht die zich bezighoudt met het implementeren van deze strategie voor zowel de RUD Utrecht als voor de elf gemeenten en de provincie.

Stankoverlast biogas beperkt

Een visverwerkingsbedrijf op een industrieterrein produceert behalve diervoer ook biogas door het vergisten van visafval. Het bedrijf veroorzaakte geregeld geurklachten die in 2013 toenamen toen de ontgeuringsinstallatie niet werkte. Om de overlast te beperken, vroeg de firma in 2014 een vergunning aan om de ontgeuringsinstallatie aan te passen. Hans Koops was hier als vergunningverlener bij betrokken: "Ik ga altijd bij het bedrijf langs als er een vergunning wordt aangevraagd. Niet alleen om het bedrijf met eigen ogen te zien, maar ook de omgeving. Alleen een tekening zegt onvoldoende." Na de nodige aanvullingen was de aanvraag in orde en kon de vergunning worden verleend en de installatie aangepast. Hiermee is het aantal klachten afgenomen. Daarnaast zijn een aantal geurvoorschriften aangescherpt. Het bedrijf heeft beroep aangetekend tegen een aantal van deze voorschriften, het beroep dient in 2015 bij de rechtbank in Utrecht. ■

Bodem

De RUD heeft een beschikking ‘ernst en spoed’ genomen.

Bodem

2014 was een druk jaar voor de RUD-ers die zich met de bodem bezighouden. Een aantrekkende economie betekent dat er meer gebouwd wordt, en dus dat er meer grondstoffen nodig zijn, grond verplaatst wordt en meer Koude Warmte Opslag-installaties (KWO) aangelegd worden. Want zodra er grond verplaatst wordt, heeft dit gevolgen voor de bodem. Daarnaast is veel werk verzet bij de aanpak van een aantal spoedlocaties van bodemverontreiniging. De RUD verleent de vergunningen voor -, en handhaaft de Wet bodembescherming, de Waterwet en de Ontgrondingenwet. Hierbij houden we rekening met de verschillende belangen die beslag leggen op de bodem, zoals energie, water, zandwinning, archeologie, parkeergarages én met de gevolgen boven de grond. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om natuurontwikkeling, recreatie en veiligheid. Bij het verlenen van de vergunning, kijkt er een handhaver mee zodat de voorschriften uit de vergunning te handhaven zijn.

Bodemvervuiling Acacialaan

In augustus 2014 moesten twee gezinnen hun huis aan de Acacialaan in Doorn verlaten omdat hun huis vervuild was als gevolg van bodemverontreiniging. Tientallen andere huishoudens moesten het water voor gebruik eerst koken. Dat de chemische wasserij bodemverontreiniging had veroorzaakt, was al eerder bekend. Het bleek ernstiger dan gedacht. Jeroen Kemper, vergunningverlener bij de RUD, is betrokken bij de sanering: “In de grond en

in het grondwater onder en nabij de chemische wasserij zijn hoge concentraties verontreinigende stoffen, met name PER, geconstateerd”. Dit oplosmiddel vervluchtigt vanuit de bodem naar de bovenliggende panden. In de twee woningen naast de wasserij zijn concentraties in de binnenlucht aangetoond die de norm overschreden. Omdat eventuele gezondheidsrisico's voor bewoners niet konden worden uitgesloten, heeft de RUD begin september 2014 een beschikking ernst en spoed genomen om zo snel

mogelijk maatregelen af te dwingen. Jeroen Kemper: “De binnenlucht in de huizen en het drinkwater moest zo spoedig mogelijk weer voldoen aan de norm. De stichting Bosatex moest deze maatregelen namens de wasserij nemen.” Bosatex heeft van het Rijk financiering gekregen voor bodemsanering bij textielbedrijven, die niet door de bedrijven zelf kunnen worden aangepakt. Jeroen Kemper: “Eén van de tijdelijke beheersmaatregelen was het preventief vervangen

“ Vaak veranderen situaties tijdens een sanering.

> Bodem

van huisaansluitingen van de drinkwaterleiding. De vergunningverleners van de RUD hebben het plan van aanpak van Vitens om deze drinkwaterhuisaansluitingen te vervangen beoordeeld. De handhavers van de RUD hebben toegezien of de werkzaamheden van Vitens volgens de voorschriften zijn verlopen volgens de beschikking van de vergunning.” De RUD heeft in de beschikking opgenomen dat stichting Bosatex zo snel mogelijk een saneringsplan moet opleveren voor de aanpak van de verontreinigde grond. Vergunningverleners van de RUD beoordelen of het saneringsplan voldoet aan de geldende wet- en regelgeving. Uit aanvullend nader onderzoek bleek dat het verontreinigde gebied nog groter bleek te zijn. De omvang van de verontreiniging en de gewenste spoedige start van de sanering vragen om maatwerk. De sanering wordt daarom op maat aangepakt en per uitvoeringsfase wordt een werkplan beoordeeld.

Sanering Soesterberg

De voormalige vliegbasis Soesterberg wordt ontwikkeld tot een natuurgebied waar ruimte is voor wonen, cultuur en recreatie. Bij de werkzaamheden wordt veel gegraven en grond verplaatst. Op twee locaties worden de bodem en het grondwater gesaneerd. Ludo Meijer is verantwoordelijk voor de handhaving van de uitvoering van dit project: “Op deze locaties was in het verleden kerosine opslagen in ondergrondse tanks. De grond en het grond-

water is verontreinigd geraakt met minerale olie, xylenen en ethylbenzeen. De bodem is verontreinigd geraakt tot circa 8 meter onder het maaiveld, en de grondwaterverontreiniging zit tot circa 25 meter onder het maaiveld. Omdat in de directe omgeving waterwinning plaatsvindt, is sanering noodzakelijk. De sanering is in 2012 van start gegaan en zal volgens de planning in 2016 afgerond worden. De verontreinigde grond is ontgraven tot een diepte van circa 8 meter onder het maaiveld. De grond is op het voormalige vliegveld in depot gezet en vervolgens op locatie gereinigd met een mobiele reinigingsinstallatie. De diepere grondlaag wordt op de ‘in-situ’

wijze gesaneerd. Door perslucht en nutriënten worden de diepere lagen grond en het grondwater gereinigd. Door de lucht wordt het water verrijkt met zuurstof waardoor biologische afbraak van olie gestimuleerd wordt.” De vergunningverlener van de RUD heeft het saneringsplan beoordeeld en een beschikking opgesteld. Hierin zijn de randvoorwaarden, de betrokken partijen en het eindresultaat beschreven. Ludo controleert de uitvoering regelmatig tijdens het hele proces. “Vaak veranderen situaties tijdens een sanering, het is een organisch proces. Er is regelmatig afstemming met alle betrokken partijen; de aannemer, de opdrachtgever, handhaving,

“ Het energieverbruik moet passen bij de installatie.

> Bodem

het milieuadviesbureau en de gemeente. Ik beoordeel de afwijkingen in het proces en de veranderde aanpak. Aan het einde van de sanering wordt er een evaluatierapport opgesteld. Deze wordt beoordeeld door de vergunningverlener van de RUD.”

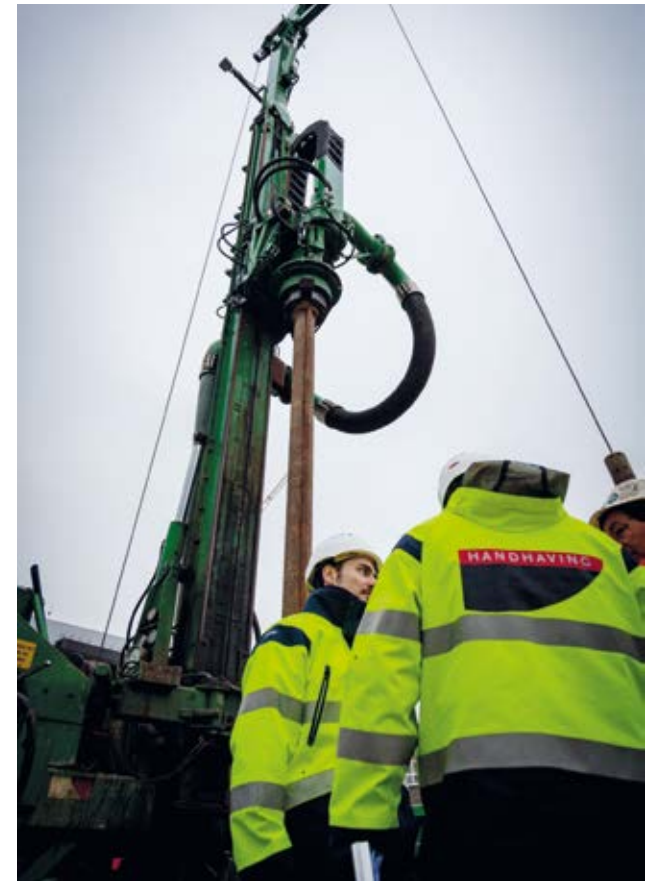
Ketenprojecten bodem

Sinds september 2014 maakt de RUD samen met de ODRU (Omgevingsdienst Regio Utrecht) gebruik van een nieuwe aanpak ‘Ketenprojecten grond’. Aaldrik Hulshof, projectleider Ketenprojecten bodem van de RUD: “Om grip te krijgen op de totale keten van grond (ontgraven en toepassen) hebben wij de data van de ingenomen en uitgeleverde grond opgevraagd bij 35 grondleveranciers. Men is verplicht om de meeste ontgravingen en toepassingen van grond te melden. De opgevraagde data is en wordt vergeleken met gegevens die aan ons gemeld zijn. Het project draait sinds het najaar van 2014 en nu al blijkt dat er een toename is van het aantal meldingen. Verder is opgevallen dat met name de kleinere bedrijven te weinig melden op grond van het Besluit bodemkwaliteit en de Wet bodembescherming.”

Koude Warmte Opslag

Met Koude Warmte Opslag (KWO) koel of verwarm je gebouwen met grondwater. Een installatie bestaat uit een koude en een warme waterbel in de grond en een

warmtewisselaar. Grotere installaties onttrekken grondwater aan de bodem, hiervoor is een vergunning van de provincie nodig. In Utrecht zijn er zo'n 180 vergunningen verleend. Voor kleinere volstaat een melding, die worden wel bij de RUD afgehandeld. In 2014 kregen de aangepaste regels voor KWO-installaties vorm. Handhaver Martijn Korstanje legt uit: “Er worden nu ook eisen gesteld aan de doelmatigheid van het systeem en niet alleen aan de gevolgen voor de bodem. Dit houdt bijvoorbeeld in dat de installatie bij het gebouw moet passen, dus niet een hele grote bij een klein gebouw. Zo voorkomen we dat er onnodig beslag wordt gelegd op de bodem. Het energieverbruik moet passen bij de installatie om verspilling te voorkomen.” Hiervoor zijn ook regels opgenomen in het activiteitenbesluit milieubeheer, waar de gemeenten bevoegd gezag voor zijn. Martijn werkt dan ook samen met collega's van de gemeente Utrecht, die haar toezichtstaken op dit gebied niet bij de RUD heeft ondergebracht. Naast de link met milieubeheer, is er ook een link met drinkwater. In samenwerking met Vitens heeft de provincie Utrecht gebieden aangewezen waar in de toekomst drinkwater gewonnen kan worden. In deze gebieden gelden extra restricties voor KWO: de installaties mogen geen bedreiging zijn voor de winning of de kwaliteit van het drinkwater. ■

Natuur

“ Het onterecht doden van een dier kun je niet herstellen.

Natuur

De RUD handhaaft de Flora-en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet. Het verlenen van de vergunningen ligt nog bij de provincie Utrecht. Het handhaven van de 'groene wetten' betekent bijvoorbeeld het controleren van jagers (schadebestrijders). De provincie verleent ontheffingen om dieren te doden die schade veroorzaken aan bijvoorbeeld de landbouw of natuur of een gevaar zijn voor de verkeersveiligheid. Deze schadebestrijding is aan vele, diverse regels gebonden. De RUD controleert of deze worden nageleefd: hebben de jagers een jachtakte, klopt het wapen, schieten ze de dieren waarvoor de ontheffing geldt op het moment dat de ontheffing geldt. Ook het beschermen van de natuur hoort bij de taken van de RUD-handhavers. In natuurbeschermingswetgebieden gelden instandhoudingsdoelen voor bepaalde plant- en diersoorten. Jaarlijks gaan de handhavers langs om deze gebieden te schouwen. Eventuele schade, zoals afkalvende oevers of achterstallig beheer, moet hersteld worden. Tijdens de schouw treffen de handhavers soms particuliere medegebruik aan, zoals aangelegde parkeerplaatsen, steigers met boten, moestuintjes of het gebruik van natuurgebied als stort- of opslagplaats. Hierop ondernemen zij actie. Ook controleren zij of ingrepen in deze gebieden die juist bedoeld zijn om de natuur beter te ontwikkelen goed worden uitgevoerd en ecologisch verantwoord zijn. De Boswet tot slot, is er om het bos in stand te houden. In Nederland is 10% van de opper-

vlakte bos en dat moet zo blijven. Eigenaren die bomen kappen moeten deze daarom herplanten. RUD-ers controleren of dit daadwerkelijk op tijd – binnen 3 jaar – gebeurt en of de nieuwe bomen aanslaan.

Winterrust voor de ganzen

Sinds november 2014 geldt er winterrust voor de ganzen. Er zijn dan veel trekvogels in ons land die in het voorjaar verder vliegen. Tussen 1 november en 1 maart mag er niet op ganzen gejaagd worden om deze trekvogels

te beschermen. Handhaver Peter de Vries controleert met zijn collega's of de winterrust wordt nageleefd: "We trekken er zaterdagmorgen vroeg op uit om jagers te controleren." Jagers die in overtreding zijn, krijgen een proces verbaal van Peter. "Het onterecht doden van een dier kun je niet herstellen, daarom zijn er geen andere handhavingsmaatregelen mogelijk." Voor het verstoren van de winterrust is in 2014 geen proces verbaal opgemaakt: deze wordt in de provincie Utrecht goed nageleefd, constateert Peter. ■

Landschap

“ De provincie heeft al sinds 1925 een landschapsverordening.

Landschap

De RUD is verantwoordelijk voor toezicht op en handhaving van de landschapsverordening van de provincie Utrecht (Lsv). Het doel van de Lsv is de bescherming van het landschap, de natuur, de cultuurhistorische en archeologische waarden. Het in de kiem smoren van kleine aantastingen van het landschap voordat het grootschalige aantastingen worden. In de praktijk komt dat neer op het toezichthouden en handhaven op reclame-objecten, storten van afval, dempen van sloten, ophogen van percelen, rommelterreinen en op het vrijhouden van vaarwegen in het buitengebied. In het buitengebied in de provincie Utrecht staan veel minder reclame-objecten dan in andere provincies. Er zijn in 2014 370 controles uitgevoerd en er zijn 188 overtredingen opgelost.

Verrommeling in het landschap

Martijn Korstanje handhaver bij de RUD, gaat regelmatig op controle voor de landschapsverordening. Hij houdt onder andere in de gaten of bedrijven geen borden of andere objecten in het landschap plaatsen: “De provincie heeft al sinds 1925 een landschapsverordening om verrommeling van het landschap wordt tegengegaan, zowel in het land als in het water. De toezichthouders en buitengewoon opsporingsambtenaren van de RUD zijn verantwoordelijke voor de handhaving hiervan. In 2014 zijn er in de provincie Utrecht 60 borden via het strafrecht verwijderd. Vaak signaleren weginspecteurs

voor de provincie Utrecht werken buiten de bebouwde kom borden met bijvoorbeeld reclameboodschappen in bermen, bij carpoolstroken, braakliggend terrein of op land van particulieren. Ik ga zelf regelmatig op controle bij de betreffende locaties. De initiatiefnemer van het plaatsen van de borden krijgt als eerste een strafrechtelijke waarschuwing om de borden te verwijderen. Mocht hij de waarschuwing negeren of voor de tweede maal borden plaatsen, dan worden de borden in overleg het openbaar ministerie in beslag genomen door de RUD en wordt er een proces verbaal opgemaakt.” In sommige gevallen mogen borden wel (tijdelijk) worden geplaatst. Deze borden met hun vorm en aantal staan in artikel 4 van de Landschapsverordening en mogen zonder ont-heffing worden geplaatst. ■

Lucht

Lucht

De RUD is verantwoordelijk voor de vergunningverlening, handhaving en advisering over mogelijke maatregelen over het gebruik van het luchtruim en de luchtkwaliteit.

Gebruik luchtruim

De Wet luchtvaart verbiedt op te stijgen of te landen met een luchtvaartuig buiten een luchthaven. Wel kunnen er ontheffingen verleend worden voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik. Deze kunnen worden aangevraagd voor alle soorten luchtvaartuigen, zoals helikopters, luchtballonnen of bijvoorbeeld snorvliegtuigen. Ook voor het afsteken van vuurwerk bij evenementen en voor de opslag hiervan kunnen tijdelijke ontheffingen worden aangevraagd.

Luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer staan voor een aantal stoffen normen voor de luchtkwaliteit. Bij vergunningverlening worden deze in voorkomende gevallen getoetst. Voor fijnstof speelt dit speciaal bij veehouderijen, met name bij pluimveehouderijen. Standaard worden aanvragen van veehouderijen op dit aspect getoetst. Ook op geur worden veehouderijen getoetst. De normen hiervoor staan in de Wet geurhinder en veehouderij en in het Activiteitenbesluit.

Elektronische neuzen

Al vanaf 2012 zijn er klachten over stankoverlast in de woonwijk Zuilen in Utrecht. Vermoedelijk worden deze veroorzaakt door bedrijven op Lage Weide. Het bleef lange

tijd onduidelijk welk bedrijf precies verantwoordelijk was voor de stank. Jaap van Otten, handhaver bij de RUD: “We hebben hierover overlegd met de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht en de Milieugroep Zuilen. Uiteindelijk hebben we ervoor gekozen om gebruik te maken van de ‘E-Nose’. Met deze elektronische neus is het mogelijk om, rekening houdend met de windrichting, concentraties in de lucht aan te geven en zo de bron van een lucht te achterhalen. De e-neus is nog volop in ontwikkeling, en het is helaas nog niet mogelijk om de concentratie van een specifieke stof zelf te meten en zo te bepalen of een norm wordt overschreden.” Voor de omgeving van de woonwijk Zuilen heeft de RUD tien e-neuzen gehuurd. Deze zijn geplaatst op lantaarnpalen. Ook zijn er drie windmeters geplaatst. Voor de regio Utrecht is dit een primeur. In 2014 hebben ze diverse metingen gedaan. De RUD houdt de Milieugroep Zuilen regelmatig op de hoogte over de klachten die door inwoners van Zuilen aan de provinciale milieuklachtentelefoon worden gemeld. Jaap: “Handhavers van de RUD hebben tijdens controles bij een grondverwerker op Lage Weide een bron van stank kunnen achterhalen. Voor het reinigen van grond werd door dit bedrijf een grote bak water gebruikt. Met name op warme dagen zorgde deze wateropslag voor stankoverlast. Het bedrijf heeft maatregelen getroffen om stankoverlast te voorkomen. In 2014 zijn amper stankklachten van inwoners van Zuilen bij de milieuklachtentelefoon gemeld. Naast het gebruik van de e-neuzen bezoeken handhavers van de RUD regelmatig de woonwijk om te onderzoeken waar de geurklachten vandaan kunnen komen.” ■

Zwemwater

“ De waterkwaliteit was zelfs uitstekend.

Zwemwater

In opdracht van de provincie Utrecht controleren de zwemwaterinspecteurs van de RUD de zwembaden en officiële zwemwaterlocaties in Utrecht. Het gaat om zo'n 110 zwembaden - ook in bijvoorbeeld sauna's, op campings en in ziekenhuizen - en 27 locaties in oppervlaktewater. De zwembaden worden jaarlijks bezocht door inspecteurs. Over het algemeen is het goed gesteld met de veiligheid en hygiëne van de zwembaden. En als er iets mis is, herstellen de eigenaren dit meestal snel en goed. Een paar zwembaden hebben structurele problemen, daar zijn in 2014 handhavingsacties op gezet. Deze bleken effectief: er hoefde geen enkel bad te sluiten. In 2014 is binnen de RUD begonnen met de voorbereiding op nieuwe zwemwaterregels. Deze worden in 2015 en 2016 verder doorgevoerd. De wijziging houdt in dat we van middel- naar doelvoorschriften gaan. Er gelden dan geen regels meer voor bijvoorbeeld de grootte van een zuiveringsinstallatie, maar voor hoe zuiver het water moet zijn. Dit legt meer verantwoordelijkheid bij de eigenaren van zwembaden. Ligt bij de controle van zwembaden het accent op de contacten met - en de acties van de eigenaren, bij het oppervlaktewater communiceren de RUD-ers voornamelijk met de bezoekers. Ze meten de diepte, controleren de drijflijnen, checken de borden en controleren de hygiëne en de waterkwaliteit. Via inschuifborden, de zwemwater-app en zwemwater.nl worden belangrijke bevindingen met bezoekers gedeeld. Tijdens het zwemseizoen van 1 mei

tot 1 oktober is daarnaast de zwemwatertelefoon 24 uur per dag bereikbaar. Er zijn in 2014 enkele waarschuwingen geweest in verband met blauwalg. Een paar locaties zijn hier gevoelig voor. Er waren geen zwemverboden.

De Honswijkerplas

In 2014 was de Honswijkerplas bij Houten voor het eerst open als zwemlocatie. Inspecteur Piet Cuijpers van de RUD was hierbij betrokken: “We hebben dit samen

met Recreatie Midden Nederland voorbereid, en waren vorig jaar open voor een proefseizoen.” Het proefseizoen is onder andere bedoeld om te testen hoe de waterkwaliteit zich ontwikkelt als er bezoekers zijn en hoe het dagelijks beheer ingericht moet worden. Piet: “Het ging heel goed. De waterkwaliteit was zelfs uitstekend. Dit betekent dat de Honswijkerplas versneld - na één proefseizoen - de zwemwaterfunctie toegekend krijgt. Normaal worden er twee proefseizoenen gedraaid.” ■

Milieuklachten- telefoon

“ Ze willen het liefst dat de overlast meteen stopt.

Milieuklachtentelefoon

Wie een milieuklacht heeft, kan 24 uur per dag, 7 dagen per week terecht bij de milieuklachtentelefoon. Mervin Tans is één van de RUD-ers die deze telefoon opneemt: “Het aantal telefoontjes varieert van drie tot twintig-dertig per dag. Er wordt op warme dagen met ongunstige wind vooral gebeld over geuroverlast. Maar mensen bellen ook over dode eenden, afval of poep op de stoep.” De RUD is niet altijd de aangewezen partij om een klacht af te handelen, dan verwijst Mervin door naar bijvoorbeeld de ODRU of een gemeente. Klachten die wel bij de RUD thuishoren, worden doorgegeven aan de handhaver die consignatiedienst heeft. Bijvoorbeeld Jaap van Otten. “We onderzoeken altijd eerst wat er aan de hand is: bellen de klager terug met nadere vragen, nemen contact op met het bedrijf, bepalen de windrichting. Zo proberen we vast te stellen wat de overlast veroorzaakt. Er zijn bij de grotere bedrijven instructies op maat over hoe we moeten handelen in het geval van klachten, zoals extra metingen, wanneer langsgaan etc.” Mervin en Jaap houden alle telefoontjes en de afhandeling nauwkeurig bij en doen hun best om iedere beller te helpen en op de hoogte te houden. Hun inspanningen worden gewaardeerd blijkt uit een tevredenheidsonderzoek uit 2014. Over de afhandeling van de klachten zelf zijn de bellers minder tevreden. Jaap: “Die willen het liefst dat de overlast meteen stopt, en dat kunnen we lang niet altijd voor elkaar krijgen. Vaak blijft stank bijvoorbeeld binnen de geurnormen van een vergunning. Dan kunnen we weinig doen.” In 2014 werd er 942 keer gebeld. ■

Sociaal jaarverslag

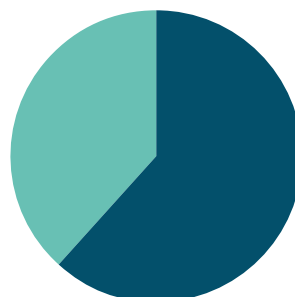

Sociaal jaarverslag

2014 was het jaar waarin 131 mensen de RUD gingen vormen. 50 mensen voor de bedrijven, 44 voor bodem, water en natuur, 12 mensen voor de ondersteuning van de vergunningverleners en handhavers en 25 mensen voor de bedrijfsvoering en management. 97 mensen zijn afkomstig van de latende organisaties, en waren hier formeel nog in dienst tijdens het eerste half jaar van de RUD. 34 mensen zorgden op inhuurbasis voor tijdelijke ondersteuning.

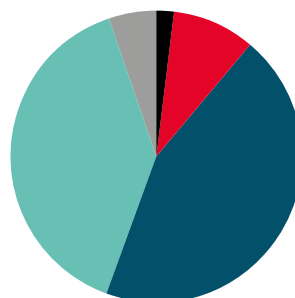
In 2014 kwam er een organisatie- en inrichtingsplan, een bijzondere ondernemingsraad (BOR), functieboek (HR 21), sociaal plan, sociaal statuut en collectieve arbeidsvoorwaarden. Aan de basis van de nieuwe organisatie stond de zogenaamde 'was-wordt'- tabel die aangaf hoe de oude, veelal verschillende functies werden omgezet naar de nieuwe, generieke functies. Het sociaal plan kwam tot stand na langdurig overleg met de bonden. Met het arbeidsvoorwaardenpakket is niemand er op achteruit- noch op vooruit gegaan. Een mooi resultaat als uitkomst van een lang traject, waarin niet werd overvraagd en de financiële gevolgen konden worden opgevangen in de begroting.

De 97 medewerkers die per 1 januari 2015 in dienst waren van de RUD, zijn afkomstig van: de provincie Utrecht (63), de ODRU (1), de gemeente Lopik (1), de gemeente Nieuwegein (1) de gemeente Soest (1), de gemeente Utrecht (10) en het Servicebureau Gemeenten (SBG; 20 mensen). Er waren 34 medewerkers ingehuurd. ■

Verdeling man/vrouw totaal

- Man: 81
- Vrouw: 50

Leeftijd medewerkers RUD

- Jonger dan 30: 2
- 30-40: 9
- 40-50: 43
- 50-60: 38
- Ouder dan 60: 5

Colofon

Tekst Communicatie RUD Utrecht

Beeld Marius Puhl (RUD Utrecht)
Beeldbank Provincie Utrecht
Yon Gloudemans
Medewerkers RUD Utrecht

Vormgeving Funcke creatieve partners

Contact

RUD Utrecht

(030) 258 20 00
info@rudutrecht.nl

